

Bruksela, 12 maja 2016 r.
(OR. en)

8822/16

DEVGEN 86
ACP 65
RELEX 374
FIN 294

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	12 maja 2016 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	8530/16
Dotyczy:	Sprawozdanie roczne 2016 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE – Konkluzje Rady (12 maja 2016 r.)

1. Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady pt. „Sprawozdanie roczne 2016 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE” w wersji przyjętej przez Radę na 3462. posiedzeniu, które odbyło się 12 maja 2016 r.

Konkluzje Rady**Sprawozdanie roczne 2016 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE**

1. Rada z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie przez Komisję wstępnych informacji dotyczących oficjalnej pomocy rozwojowej UE (ODA) w roku 2015¹; wśród tych informacji znalazła się też analiza tendencji w odniesieniu do zbiorowych i indywidualnych zobowiązań państw UE dotyczących ODA². Rada ponownie stwierdza, że ODA jest istotnym elementem ogólnego systemu finansowania dostępnego dla krajów rozwijających się oraz że pełni w tym systemie rolę katalizatora. Chociaż ODA dla ogółu krajów rozwijających się jest ilościowo niewielka, pozostaje jednym z głównych źródeł finansowania dla krajów najslabiej rozwiniętych i państw niestabilnych, którym szczególnie brak krajowych zdolności do pozyskiwania finansowania z innych źródeł.
2. W dniu 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska zwróciła się do Rady o sporządzanie corocznych sprawozdań na temat zobowiązań UE i państw członkowskich dotyczących ODA oraz realizacji tych zobowiązań. Niniejszy dokument stanowi szóste tego typu sprawozdanie, które ma zostać przedłożone Radzie Europejskiej.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1362_pl.htm and http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-1363_en.htm

² Konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 16 i 17 czerwca 2005 r. (dok. 10255/1/05), konkluzje Rady z 11 listopada 2008 r. (dok. 15480/08) i konkluzje Rady z 26 maja 2015 r. (dok. 9241/15). Zob. informacje o zobowiązaniach w załączniku.

3. Mając na uwadze powyższe, Rada pragnie przekazać Radzie Europejskiej następujące informacje:

- a) W 2015 r., trzeci rok z rzędu, wzrosła ogólnounijna kwota ODA, osiągając jak dotąd najwyższy poziom 68,226 mld EUR; w 2014 r. kwota ta wyniosła 59,313 mld EUR, co oznacza 15% wzrost w wartościach nominalnych. Ogólnounijna kwota ODA osiągnęła 0,47% dochodu narodowego brutto (DNB) UE³ w 2015 r. – czyli znacznie wzrosła w porównaniu z 0,43% w 2014 r. Całkowita kwota ODA przekazywana tylko przez państwa członkowskie UE wzrosła z 57,174 mld EUR (0,41% DNB) w 2014 r. do 66,716 mld EUR (0,46% DNB) w 2015 r.
- b) UE i jej państwa członkowskie utrzymały pozycję największego zbiorowego darczyńcy ODA w skali światowej (zob. diagram 1) – po raz kolejny wkład UE wyniósł znacznie powyżej połowy całkowitej ODA na rzecz krajów rozwijających się świadczonej przez członków Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) OECD. W odróżnieniu od istotnego wzrostu stosunku ODA/DNB w UE, średnia krajów-członków DAC OECD spoza UE spadła z 0,23% w 2014 r. do 0,21% DNB w 2015 r.
- c) Powyższe liczby obrazują poprawę wyników większości państw członkowskich UE. 15 państw członkowskich zwiększyło swoje proporcje ODA do DNB o ponad 0,01%, a 4 z nich utrzymało je na poziomie z 2014 roku. 9 państw członkowskich odnotowało spadek proporcji ODA do DNB w wysokości ponad 0,01%. Pięć państw członkowskich UE osiągnęło lub przekroczyło zakładany poziom proporcji ODA do DNB wynoszący 0,7% (zob. diagram 2 i tabela 1).

³ Ogólnounijna kwota ODA to suma ODA pochodzącej od państw członkowskich UE oraz nieprzypisanej państwom członkowskim części ODA udzielanej przez instytucje UE. Większość wydatków instytucji UE na rzecz ODA jest, do celów sprawozdawczości dotyczącej ODA/DNB, przypisywana państwom członkowskim UE, tj. dane dotyczące państw członkowskich zawierają część wydatków instytucji. ODA udzielana poprzez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) z jego zasobów własnych nie jest przypisywana państwom członkowskim i dodaje się ją do ODA państw członkowskich.

- d) W świetle trwającego kryzysu uchodźczego, w tym roku dane OECD pokazują również poziom kosztów przyjmowania uchodźców wewnątrz krajów darczyńców⁴ zgłoszonych jako oficjalna pomoc rozwojowa świadczona przez członków DAC. Dane OECD wskazują na znaczny wzrost takich zgłaszanych kosztów wśród krajów UE, z 3,3 mld EUR (czyli 5,6% ogólnounijnej kwoty ODA w 2014 r.) do 8,6 mld EUR (czyli 12,5% ogólnounijnej kwoty ODA w 2015 r.). Jednakże ogólny wzrost oficjalnej pomocy rozwojowej UE (8,9 mld EUR) był większy niż gwałtowny wzrost kosztów związanych z uchodźcami (5,3 mld EUR). Oznacza to, że w 2015 r. UE zwiększyła zarówno wsparcie dla uchodźców, jak i swoją pomoc rozwojową o innym charakterze.
4. Rada zauważa z rozczarowaniem, że pomimo realnego wzrostu unijnej ODA o ponad jedną trzecią od 2002 r. kryzys gospodarczy i poważne ograniczenia budżetowe w większości państw członkowskich UE sprawiły, że UE nie osiągnęła wyznaczonego sobie w 2005 r. ambitnego celu, aby łącznie przeznaczać na ODA 0,7% DNB na ODA i zrealizować to założenie do 2015 r.
5. Jednak Rada zauważa również, że unijny stosunek ODA do PNB w wysokości 0,47% w 2015 r. ponad dwukrotnie przekracza średnią krajów spoza UE będących członkami Komitetu Pomocy Rozwojowej wynoszącą 0,21%.
6. Rada przypomina także o podjętych przez siebie nowych zobowiązaniach dotyczących ODA określonych w konkluzjach Rady z 26 maja 2015 r.⁵ Rada potwierdza swoje polityczne przywództwo oraz zobowiązanie na rzecz unijnej pomocy rozwojowej, stwierdzając, że współpraca na rzecz rozwoju pozostaje dla UE jednym z kluczowych priorytetów. W związku z tym UE i jej państwa członkowskie potwierdzają wszystkie swoje indywidualne i wspólne zobowiązania dotyczące ODA i podejmą realistyczne i możliwe do zweryfikowania działania w celu realizacji tych zobowiązań.

⁴ Takie koszty mogą być zgłaszane jako ODA wyłącznie zgodnie z zasadami Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD, a sprawozdawczość ogranicza się do kosztów poniesionych w ciągu pierwszych 12 miesięcy pobytu uchodźców.

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9144-2015-INIT/pl/pdf>

7. Rada podkreśla transformujący charakter programu działań z Addis Abeby, który jest integralnym elementem agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i oznacza przejście do nowego zrównoważonego modelu finansowania, aby doprowadzić do zrównoważonego rozwoju w trzech wymiarach (gospodarczym, społecznym i środowiskowym), obok potwierdzenia zobowiązania do respektowania znaczenia ODA. Trzonem tego modelu są dobre rządy, obowiązki dla wszystkich podmiotów, zróżnicowane potrzeby krajów znajdujących się w szczególnej sytuacji i stojące przed nimi wyzwania, priorytet działań krajowych, w tym w dziedzinie opodatkowania i przejrzystości, znaczenie racjonalnych i sprzyjających polityk, powszechne zaangażowanie na rzecz spójności polityki, do „niepozostawiania nikogo samemu sobie” oraz do uwzględniania problematyki płci jako przekrojowego priorytetu. W związku z powyższym Rada przypomina także, jak ważną rolę odgrywa całościowe i zintegrowane podejście – poprzez wzmocnione i ożywione globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju – do uruchamiania środków finansowych i innych środków wykonawczych ze wszystkich dostępnych źródeł (publicznych/prywatnych, krajowych/międzynarodowych); i wszystkie podmioty, zwłaszcza poprzez partnerstwa z udziałem wielu zainteresowanych stron, będą miały zatem kluczowe znaczenie dla wspierania trwałego rozwoju krajów rozwijających się, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych źródeł i instrumentów finansowania, wiedzy, wiedzy specjalistycznej, budowania zdolności, technologii i zasobów niefinansowych. W tym względzie Rada zachęca też Komisję, by wdrożyła swoje podejście „zbierać więcej, wydawać lepiej”⁶, wspierając w ten sposób wysiłki krajów rozwijających się na rzecz mobilizacji zasobów krajowych.

⁶ Dokument roboczy służb Komisji, 13186/15 – SWD(2015) 198 final, 15.10.2015, „Zbierać więcej, wydawać lepiej: osiągnięcie rozwoju w zrównoważony sposób sprzyjający włączeniu społecznemu”.

8. Rada oczekuje dalszych prac w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, międzynarodowych instytucji finansowych oraz wielostronnych i dwustronnych banków rozwoju, a także Unii Europejskiej służących wdrożeniu programu działań z Addis Abeby oraz opracowaniu mechanizmów monitorowania jego wpływu oraz oceniania wyników. W tym kontekście Rada przyjmuje do wiadomości wyniki forum Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ (ECOSOC) w sprawie finansowania rozwoju, które odbyło się w dniach 18–20 kwietnia 2016 r. w Nowym Jorku, i oczekuje nawiązania do tych dyskusji i ich pogłębienia podczas przyszłych posiedzeń tego forum. Ponadto Rada oczekuje dalszych dyskusji w ramach Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) na temat opracowania nowego statystycznego miernika całkowitego oficjalnego wsparcia na rzecz zrównoważonego rozwoju będącego uzupełnieniem ODA, jako istotnego sposobu lepszego mierzenia, uznawania i dalszego pobudzania niektórych szerszych działań, które są podejmowane na rzecz eliminacji ubóstwa i na rzecz zrównoważonego rozwoju. Rada zachęca do otwartych i przejrzystych dyskusji z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów na temat opracowania tego nowego miernika.
-

Poprzednie zobowiązania i cele UE dotyczące oficjalnej pomocy rozwojowej

(konkluzje Rady z dnia 24 maja 2005 r. (dok. 9266/05), pkt 4)

„Osiągnięcie MDG [milenijnych celów rozwoju] wymaga pilnego zwiększenia ODA. (...) UE zgadza się na nowy, wspólny cel unijny zakładający osiągnięcie w 2010 r. ODA w wysokości 0,56% DNB, co oznacza osiągnięcie do tego czasu dodatkowych 20 mld EUR ODA rocznie.

(i) Państwa członkowskie, które nie osiągnęły jeszcze poziomu ODA równego 0,51% DNB, podejmują się osiągnięcia tego poziomu do 2010 r., w ramach ich procesów rozdziału środków budżetowych; te, które przekroczyły już ten poziom, zobowiązują się do niezaprzestawiania wysiłków.

(ii) Państwa członkowskie, które przystąpiły do UE po 2002 r. i które nie osiągnęły poziomu ODA równego 0,17% DNB, czynią wysiłki zmierzające do osiągnięcia go, w ramach ich procesów rozdziału środków budżetowych, do 2010 r.; te, które już go przekroczyły, zobowiązują się do niezaprzestawiania wysiłków.

(iii) Państwa członkowskie zobowiązują się do osiągnięcia poziomu ODA równego 0,7% DNB do 2015 r.; te, które już go osiągnęły, zobowiązują się do zachowania poziomu przewyższającego ten cel; państwa członkowskie, które przystąpiły do UE po 2002 r., będą czyniły wysiłki zmierzające do zwiększenia ich ODA do 2015 r. do poziomu 0,33% DNB”.

Obecne zobowiązania i cele UE dotyczące oficjalnej pomocy rozwojowej

(konkluzje Rady z dnia 26 maja 2015 r. (dok. 9241/15), pkt 31–33)

„UE i jej państwa członkowskie są hojnymi darczyńcami oficjalnej pomocy rozwojowej – w ostatnich latach przekazywały rocznie kwotę stanowiącą ponad połowę wartości tej pomocy. Chociaż ODA dla ogółu krajów rozwijających się jest ilościowo niewielka, pozostaje ważnym źródłem finansowania dla krajów najsłabiej rozwiniętych i państw niestabilnych, którym szczególnie brak krajowych zdolności do pozyskiwania finansowania z innych źródeł. ODA może również dać impuls do większego wykorzystywania innych środków realizacji, w szczególności krajowego finansowania publicznego i inwestycji sektora prywatnego, ale również nauki, technologii i innowacji.

W związku z tym UE potwierdza swoje zbiorowe zobowiązanie do zrealizowania celu polegającego na przekazywaniu 0,7% DNB na cele ODA w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015. Państwa członkowskie, które wstąpiły do UE przed rokiem 2002, potwierdzają swoje zobowiązanie do zrealizowania powyższego celu z uwzględnieniem sytuacji budżetowej, a te z nich, które ten cel zrealizowały, zobowiązują się do utrzymania pomocy na tym poziomie lub przekroczenia tego celu; państwa członkowskie, które zostały członkami UE po 2002 roku, starają się zwiększyć swój cel w zakresie ODA do 0,33% DNB.

Społeczność międzynarodowa również powinna pomagać kierować zasoby tam, gdzie są najbardziej potrzebne, zwłaszcza do krajów najsłabiej rozwiniętych oraz państw niestabilnych i dotkniętych konfliktem. W kontekście ogólnego zobowiązania w zakresie ODA i przy pełnym poszanowaniu priorytetów poszczególnych państw członkowskich w zakresie pomocy rozwojowej, UE potwierdza swoje zobowiązanie do wspierania krajów najsłabiej rozwiniętych. UE podejmuje się wspólnie zrealizować cel polegający na przekazaniu 0,15–0,20% DNB na cele ODA krajom najsłabiej rozwiniętym w krótkim terminie i osiągnąć poziom przekazywania 0,20% DNB na rzecz tych krajów w trakcie trwania programu działań na okres po roku 2015”.

Diagram 1

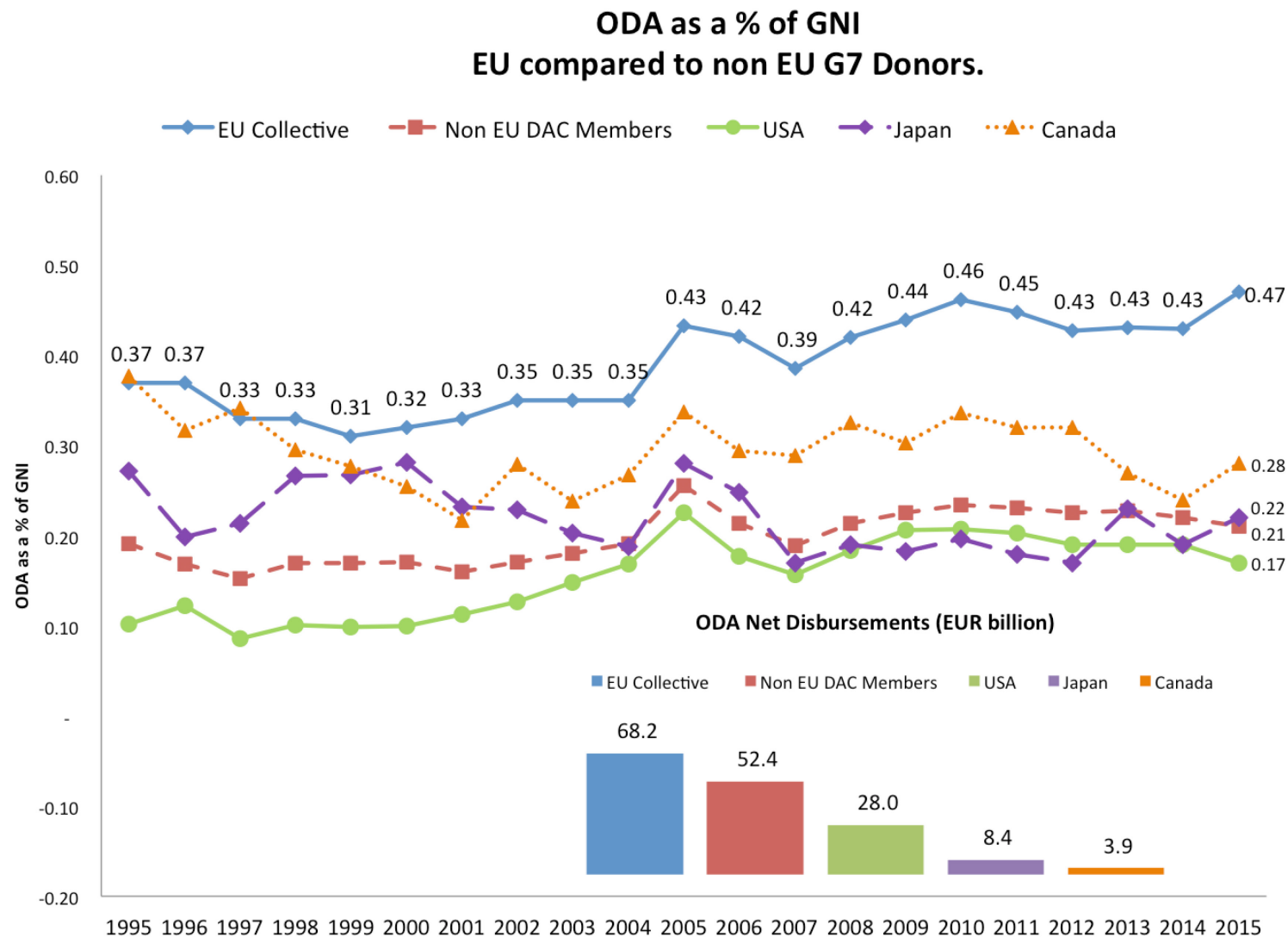

Diagram 2

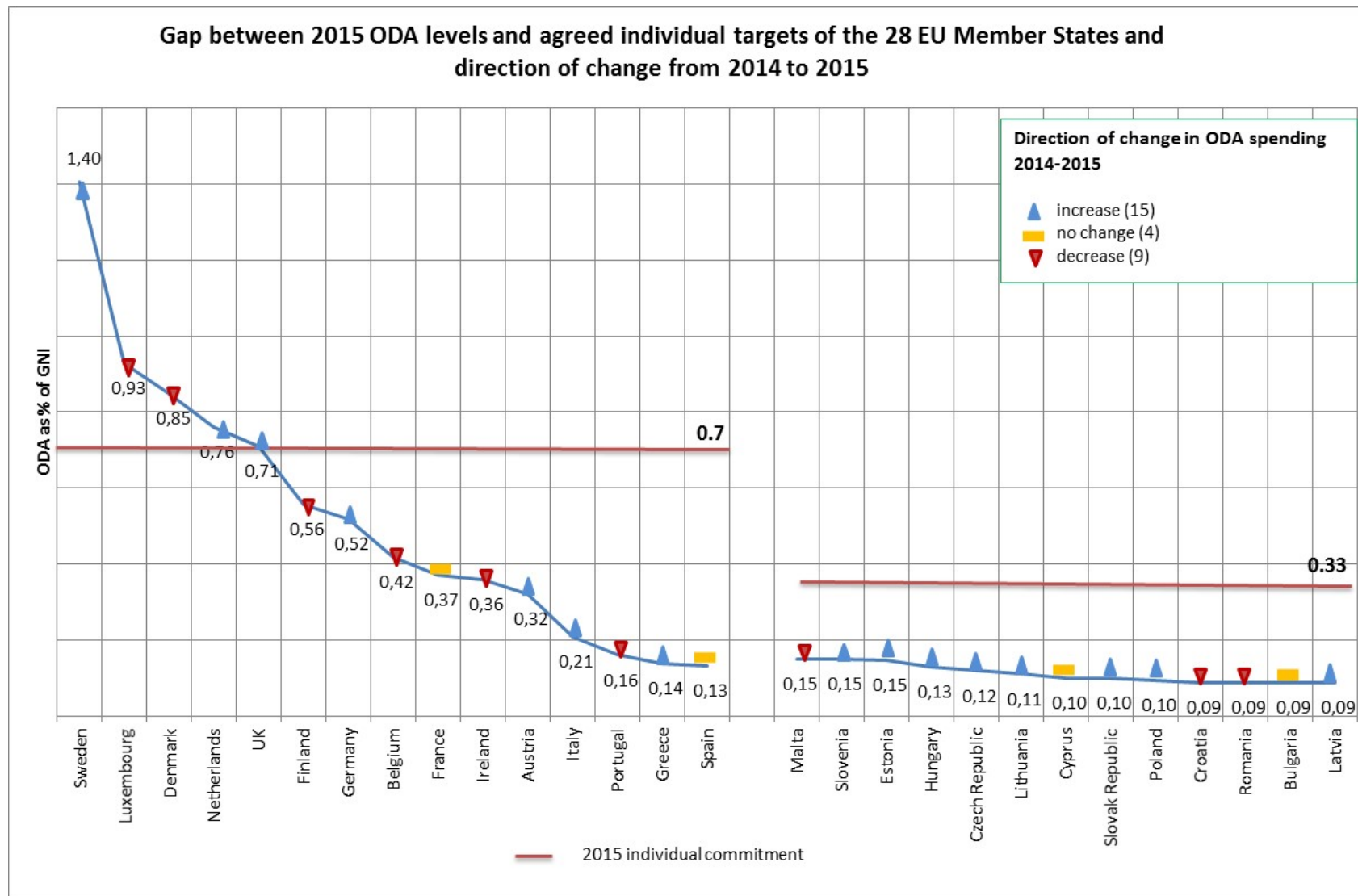

Tabela nr 1: Unijna kwota (netto) ODA 2012–2015

Państwo członkowskie	2012		2013		2014		2015		Różnica (1)
	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB	mln EUR	% DNB	% DNB
Austria	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 089	0,32	0,38
Belgia	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 708	0,42	0,28
Bułgaria	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	0,24
Chorwacja	15	0,03	41	0,10-0	53	0,13	46	0,09	0,24
Cypr	20	0,12	15	0,10	15	0,10	15	0,10	0,23
Republika Czeska	171	0,12	159	0,11	160	0,11	182	0,12	0,21
Dania	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	(0,15)
Estonia	18	0,11	23	0,13	28	0,14	30	0,15	0,18
Finlandia	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 165	0,56	0,14
Francja	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 317	0,37	0,33
Niemcy	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 028	0,52	0,18
Grecja	255	0,13	180	0,10	186	0,11	254	0,14	0,56
Węgry	92	0,10	97	0,10	109	0,11	137	0,13	0,20
Irlandia	629	0,47	637	0,46	615	0,38	647	0,36	0,34
Włochy	2 129	0,14	2 592	0,17	3 022	0,19	3 466	0,21	0,49
Łotwa	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	0,24

Litwa	40	0,13	38	0,11	34	0,10	39	0,11	0,22
Luksemburg	310	1,00	323	1,00	319	1,06	326	0,93	(0,23)
Malta	14	0,23	14	0,20	15	0,20	13	0,15	0,18
Niderlandy	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 240	0,76	(0,06)
Polska	328	0,09	355	0,10	341	0,09	399	0,10	0,23
Portugalia	452	0,28	368	0,23	324	0,19	276	0,16	0,54
Rumunia	111	0,08	101	0,07	162	0,11	138	0,09	0,24
Republika Słowacka	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	0,23
Słowenia	45	0,13	46	0,13	46	0,12	56	0,15	0,18
Hiszpania	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 446	0,13	0,57
Szwecja	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 393	1,40	(0,70)
Zjednoczone Królestwo	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 858	0,71	(0,01)
Ogółem UE15	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 525	0,49	
Ogółem UE13	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 191	0,10	
Ogółem UE28	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 716	0,46	
Kwota ODA pochodząca od instytucji UE nieprzypisana państwom członkowskim	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 510	0,01	
Ogólnounijna kwota ODA	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	68 226	0,47	0,23

Uwaga: (1) Różnica wyrażona jako % dochodu narodowego brutto (DNB) w stosunku do indywidualnych celów państw członkowskich UE w zakresie ODA i do celu 0,7% DNB w odniesieniu do ogólnounijnej kwoty ODA. Dane liczbowe w nawiasach wskazują na stopień, wyrażony jako % DNB, w jakim dane państwo członkowskie przekroczyło swój cel UE. Kwotę ODA pochodzącą od instytucji UE nieprzypisaną państwom członkowskim oblicza się na podstawie danych przekazywanych przez państwa członkowskie do Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD. Pozorne niespójności w tabeli wynikają z zaokrąglenia w górę do dwóch miejsc po przecinku.

Ogólnounijna kwota ODA to suma kwoty ODA (netto) zgłoszonej przez instytucje UE i przez państwa członkowskie. Dane do 2014 r. obejmują pożyczki z zasobów własnych Europejskiego Banku Inwestycyjnego, które nie są przypisane państwom członkowskim UE i które należy dodać do kwoty UE28 ogółem, na podstawie obliczeń Komisji UE (zob. przypis nr 3). Wartość kwoty ODA na 2015 r. pochodzącej od instytucji UE nieprzypisanej państwom członkowskim opiera się na danych przekazywanych przez państwa członkowskie do Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD, aby zapewnić spójność ze sprawozdawczością państw członkowskich oraz aby uniknąć podwójnego uwzględnienia w obliczeniach.

Źródła:

- Dane liczbowe dot. lat 1995–2015

o w przypadku członków OECD: OECD/DAC.

o w przypadku państw członkowskich UE niebędących członkami OECD: OECD/DAC, o ile dostępne, albo dane własne państw członkowskich. Ponieważ uaktualnione dane liczbowe nie są jeszcze dostępne, wartość ODA przekazywanej przez Cypr oszacowano na podstawie tej samej wielkości i proporcji w stosunku do DNB jak w 2013 r.